LUONNOS

Valtiovarainministeriö
Vero-osasto
Jukka Vanhanen

MUISTIO
27.11.2017

HE 134/2015, valtiovarainministeriön kommentit asiantuntijalausuntojen johdosta

Jäljempänä rajoitutaan kommentoimaan suoranaisia muutosehdotuksia tai sellaisiksi tulkittavia kannanottoja. Kaikki muutosehdotukset kohdistuvat tulorekisterilakiin. Valtiovarainministeriö ehdottaa lisäksi omalta osaltaan vähäistä tarkennusta 19 §:ään.

Alla ei käsitellä oikeusministeriön lausuntoa, jossa kiinnitettiin huomiota tulorekisterin tarpeettoman yksityiskohtaiseen tietosisältöön, myöhästymismaksun määräämättä jättämiseen ja kuulemismenettelyyn myöhästymismaksua määrättäessä. Näitä seikkoja käsitellään erillisessä, perustuslakivaliokunnan lausuntoa PeVL 49/2017 koskevassa muistiossa.

1. Valtiovarainministeriön puoltamat muutokset

Maatalousyrittäjien eläkelaitos

Lain 25 §, voimaantulo. Työtapaturma- ja ammattitautilaissa tarkoitetut tapaturmavakuutusyhtiöt ja Mela eivät tapaturmajärjestelmän toimeenpanon osalta ole mukana tulorekisterin ensimmäisessä käyttöönotossa 2019. Työtapaturmajärjestelmä tarvitsee tulorekisterin palkkatietoja ansionmenetyskorvausten määrittämiseen. Voimaantulosäännöksen mukaan tulorekisterin tietoja luovutetaan 13 §:n 9 - 16 kohdissa tarkoitetuille käyttäjille 1.1.2020 lukien. Mela on 13 §:n 11 kohdassa tarkoitettu käyttäjä. Vuoden 2019 osalta tapaturmavakuutusyhtiöt ja Mela joutuvat korvauksia myöntäessään edelleen kääntymään työnantajien puoleen lyhyen ajan päivärahan ja vuosityöansiosäännösten edellyttämien ansiotietojen osalta. Melalla tämä tilanne on silloin, kun maatalousyrittäjällä on työsuhde maatalousyrittäjätoiminnan rinnalla.

Lain 24 §:n mukaan suorituksen maksaja ei ole velvollinen antamaan tulorekisteriin talletettuja 6 ja 7 §:ssä tarkoitettuja tietoja tiedon käyttäjille muutoin kuin tulorekisterilaissa säädetyllä tavalla. 24 §:n nojalla tiedon käyttäjällä on oikeus pyytää suorituksen maksajalta tulorekisteristä puuttuvia tietoja suoraan suorituksen maksajalta. Säännös ei kuitenkaan nimenomaisesti kata tilannetta, joissa tiedot jo ovat tulorekisterissä, mutta tiedon käyttäjällä ei ole vielä vuonna 2019 pääsyä niihin.

Kysymys on työnantajaa koskevasta velvollisuudesta ilmoittaa tulorekisteriin tehdyn ilmoituksen lisäksi myös erikseen tapaturmavakuutusyhtiölle korvausasian kannalta tarpeelliset ansiotiedot. Asia on tarpeen säännellä nimenomaisesti vuoden 2019 osalta laissa. Tämä voitaisiin tehdä esimerkiksi ottamalla lain voimaantulosäännökseen täsmentävä säännös, jonka mukaan suorituksen maksaja on velvollinen ilmoittamaan tulotiedot nykyiseen tapaan vuoden 2020 alkuun saakka, josta lukien 13 §:n 9 – 16 kohdassa tarkoitetut käyttäjät saavat pääsyn tulotietojärjestelmään. Työtapaturmajärjestelmän lisäksi voimaantulosäännöksessä on mainittu 13 §:n 18 – 24 kohdissa tarkoitetut käyttäjät, joilla on niin ikään pääsy tulotietojärjestelmään vasta vuonna 2020 ja mahdollisesti näidenkin käyttäjien osalta sama lisäys voisi olla tarpeellinen.

VM puoltaa esitetyin perustein 25 §:ää muutettavaksi seuraavasti (lisäykset lihavoitu)

HE:n mukaisen 25 §:n 2 momentti jaettaisiin kahtia, ja momentin viimeinen virke siirtyisi 4. momentiksi; pykälän 3 momentissa tarkennettaisiin, että viittaus 13 §:ään koskee sen *1 momenttia*; pykälään lisättäisiin uudet 5 ja 6 momentit; pykälän 4 – 6 momentit siirtyisivät 7 – 9 momenteiksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Tätä lakia sovelletaan 6 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen tietojen osalta niihin suorituksiin, joiden maksupäivä on 1 päivänä tammikuuta 2019 tai sen jälkeen, sekä niihin muuna kuin ra-

hana annettuihin etuihin, jotka on annettu 1 päivänä tammikuuta 2019 tai sen jälkeen. Takaisin perittyjen suoritusten osalta 6 §:n 2 momentin 16 kohtaa sovelletaan niihin takaisinmaksuihin, jotka on suoritettu 1 päivänä tammikuuta 2019 tai sen jälkeen.

Tulorekisterin tietoja luovutetaan 13 §:n **1 momentin** 1—8 ja 17 kohdassa tarkoitetuille tiedon käyttäjille 1 päivästä tammikuuta 2019, 9—16 ja 18—24 kohdassa tarkoitetuille tiedon käyttäjille 1 päivästä tammikuuta 2020 sekä 25 kohdassa tarkoitetulle tiedon käyttäjälle 1 päivästä tammikuuta 2021.

Tietoihin, jotka koskevat ennen 1 päivää tammikuuta 2019 maksettuja suorituksia, annettuja etuja tai suoritettuja takaisinmaksuja, sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Edellä 13 §:n 1 momentin 9—16 ja 18—24 kohdassa tarkoitetuille tiedon käyttäjille ilmoitettaviin tietoihin, jotka koskevat 1 päivänä tammikuuta 2019 tai sen jälkeen ja ennen 1 päivää tammikuuta 2020 maksettuja suorituksia, annettuja etuja tai suoritettuja takaisinmaksuja, sovelletaan kuitenkin vuoden 2019 aikana lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Ulosottoviranomaiselle ilmoitettaviin tietoihin, jotka koskevat 1 päivänä tammikuuta 2019 tai sen jälkeen ja ennen 1 päivää tammikuuta 2021 maksettuja suorituksia, annettuja etuja tai suoritettuja takaisinmaksuja, sovelletaan vuosien 2019 ja 2020 aikana lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Myöhästymismaksua määrätään ennen 1 päivää tammikuuta 2020 annettujen tietojen perusteella vain, jos laiminlyönti osoittaa ilmeistä piittaamattomuutta velvollisuudesta ilmoittaa tietoja tulorekisteriin.

Tulorekisteriyksikön yhteistyöryhmän ensimmäinen toimikausi päättyy 31 päivänä joulukuuta 2022.

Tulotietojärjestelmää voidaan 2 momentin estämättä pitää eri suorituksen maksajia ja tiedon käyttäjiä edustavan kohderyhmän koekäytössä.

VM puoltaa jäljempänä myös myöhästymismaksua koskevan (7.) momentin muuttamista.

Sosiaali- ja terveysministeriö (lausunto 20.11.2017)

Lain 13 §, tietojen käyttötarkoitus. Tulorekisteriyksikkö voisi 13 §:n 1 momentin 8 kohdan nojalla välittää ja luovuttaa tulorekisterin tietoja Työttömyysvakuutusrahastolle työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 10 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa säädettyjen tehtävien toimeenpanoa varten. HE:n antamisen jälkeen on havaittu, että Työttömyysvakuutusrahasto tulee tarvitsemaan tulorekisterin tietoja myös em. rahoituslain 10 §:n 1 momentin 6 kohdassa säädetyn tehtävänsä toimeenpanossa eli koulutuksen korvaamisesta annetun lain (1140/2013) mukaisten korvausten toimeenpanossa.

Tulorekisterilain 13 §:n 1 momentin 8 kohtaa tulisi muuttaa siten, että tietoja voitaisiin luovuttaa myös mainittuun käyttötarkoitukseen. Lisäys ei muuttaisi Työttömyysvakuutusrahaston nykyistä oikeutta saada salassapitosäännösten estämättä mainittuja tietoja. Sen nykyinen tiedonsaantioikeus perustuu koulutuksen korvaamisesta annetun lain 9 §:ään, jossa viitataan muun muassa rahoituslain 22 ja 22 a §:iin.

Tulorekisterilain 13 §:n 8 kohtaan tulisi rahoituslain 10 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdan lisäksi lisätä viimeksi mainitun momentin 6 kohta, joissa tarkoitettujen tehtävien toimeenpanoa varten tietoja voitaisiin luovuttaa, seuraavasti:

[Tulorekisteriyksikkö välittää ja luovuttaa tulorekisterin tietoja..]

8) työttömyysvakuutusrahastolle työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 10 §:n 1 momentin 2, 3 **ja 6** kohdassa säädettyjen tehtävien toimeenpanoa varten;

VM puoltaa muutosehdotusta. Tiedonsaantioikeudesta mainittuun käyttötarkoitukseen on 13 §:n johdantolauseen edellyttämällä tavalla säädetty koulutuksen korvaamisesta annetun lain 9 §:ään sisältyvän viittauksen ja siinä viitattujen työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain 22 ja 22a §:n kautta. Mainittuihin 22 ja 22 a §:ään perustuu myös työttömyysvakuutusrahaston oikeus saada tietoja rahoituslain 10 §:n 1 momentin 2 ja 3 momentissa säädettyjen tehtävien toimeenpanoa varten.

Suomen Kuntaliitto

Lain 6 ja 7 §, tietosisältö. Kunnat toimittavat huomattavat määrät tietoja Tilastokeskukselle vuosittain muun muassa kuntien talous- ja toimintatilastoa sekä palkkatilastoja varten. Kuntien hallinnollisen taakan keventämiseksi olisi tarkoituksenmukaista laajentaa ilmoitettavaa tietosisältöä siten, että tietoja voitaisiin käyttää sellaisenaan esimerkiksi kattavaan tilastointiin, mm. ammattinimikkeiden mukaanotto.

> **VM puoltaa** 7 §:n täydentäviä tietoja koskevaa säännöstä tarkennettavaksi siten, että säännöksestä ilmenee, että *täydentävänä tietona voidaan tulorekisteriin tallettaa myös tieto ammattinimikkeestä*. Näin on ollut tarkoitus menetelläkin, mutta 7 §:n sanamuoto ei ainakaan riidatta tue sitä käsitystä, että ammattinimike kuuluisi talletettaviin tietoihin. Asiasta ei ole myöskään mainintaa yksityiskohtaisissa perusteluissa. Tarkennus on luontevinta lisätä 7 §:n 7 kohtaan seuraavasti:
>
> [Tulorekisteriin talletetaan 6 §:ssä tarkoitettuja tietoja täydentäviä … tietoja, jotka koskevat:]
> 7) sovellettavaa työehtosopimusta **ja ammattinimikettä**;
>
> Ammatti*nimike* on työnantajan vapaamuotoisesti määrittämä nimike, joka poikkeaa 6 §:n 3 momentin 3 kohdan nojalla talletettavasta ammatti*luokasta*, joka puolestaan perustuu Tilastokeskuksen käyttämään ammattiluokitukseen. Esimerkiksi Tilastokeskuksen ammattiluokan 91129, ”muualla luokittelemattomat siivoojat” piiriin kuuluu esimerkiksi *laivasiivooja*, joka on säännökseen lisättäväksi ehdotettu ammattinimike.
>
> VM ei enemmälti lausu Kuntaliiton yksilöimättömistä muista mahdollisista tietotarpeista.

Suomen Yrittäjät

Lain 25 §, myöhästymismaksua koskeva siirtymäsäännös: Myöhästymismaksua määrättäisiin pääsääntöisesti vasta 1.1.2020 ja sen jälkeen annettujen tietojen perusteella. Tätä aiemmin annettujen tietojen perusteella myöhästymismaksua määrättäisiin vain, jos myöhässä ilmoittaminen osoittaisi ilmeistä piittaamattomuutta tulorekisterin ilmoitusvelvoitteista. Sanktioton siirtymäaika on tärkeä, koska tulorekisteri muuttaisi ilmoittamismenettelyä merkittävästi, mikä mahdollistaa erilaisten tahattomien ja inhimillisten virheiden tai väärinkäsitysten syntymisen. Myöhästymismaksua ei tule myöskään määrätä taannehtivasti siten, että 1.1.2020 tai sen jälkeen havaitusta, mutta kuitenkin vuoteen 2019 kohdistuvasta virheestä määrättäisiin myöhästymismaksu.

> **Valtiovarainministeriö puoltaa ehdotusta.** Kummallakin vaihtoehdolla – siirtymäsäännöksen kytkeminen maksuajankohtaan ym tai ilmoitusvelvollisuuden alkamisajankohtaan – voitaisiin sinänsä riittävästi ottaa huomioon siirtymäsäännöksen taustalla olevat kohtuusnäkökohdat tulotietojärjestelmän käyttöönottovaiheessa. Järjestelmätekniset näkökohdat kuitenkin puoltavat siirtymäajan kytkemistä maksuajankohtaan ym. Muutettuna siirtymäsäännös kuuluisi seuraavasti:
>
> Myöhästymismaksua määrätään ennen 1 päivää tammikuuta 2020 **maksettuja suorituksia, annettuja etuja tai suoritettuja takaisinmaksuja koskevan ilmoituksen myöhästymisen** perusteella vain, jos laiminlyönti osoittaa ilmeistä piittaamattomuutta velvollisuudesta ilmoittaa tietoja tulorekisteriin.

Valtiovarainministeriön ehdottama muutos

Lain 19 §, yhteistyöryhmä

> Asiantuntijalausuntoja arvioitaessa on havaittu, että yhteistyöryhmän kokoonpanoa koskevaa 19 §:n 4 momenttia on aiheellista tarkentaa. Momentin mukaan yhden yhteistyöryhmän jäsenen tulee olla Verohallinnon, yhden Kansaneläkelaitoksen ja yhden Eläketurvakeskuksen nimeämä. Momentin viimeisen virkkeen mukaan ”Sen lisäksi *yksi jäsen edustaa suorituksen maksajatahoja ja yksi tulonsaajatahoja*.” Viimeksi mainitulla *ei ole ollut tarkoitus rajoittaa*

maksaja- tai tulonsaajatahojen edustajien määrää, minkä vuoksi säännöstä on aiheellista tarkentaa seuraavasti (lihavoitu lisätty):

”Sen lisäksi **ainakin** yksi jäsen edustaa suorituksen maksajatahoja ja **ainakin** yksi tulonsaajatahoja.”

Lisäksi valtiovarainministeriö muistuttaa, että tulorekisterilain 22 § 4 momentin viittaus veronkantolain säädöskokoelman numeroon (769/2016) tulee jättää auki tulorekisterilakia koskevassa eduskunnan vastauksessa: säädöskokoelman numero täytettäisiin lain vahvistamisen jälkeen, kun uusi veronkantolaki (HE 97/2017 vp) on saanut säädöskokoelman numeron.

2. Muutosehdotukset, jotka eivät anna aihetta muutoksiin

Elinkeinoelämän Keskusliitto

Lain 6 §, ns. pakolliset tiedot. Pykälän 2 momentin 13 k. *perusteluihin sisältyy virhe*. Lainkohdan mukaan ilmoitettavaksi tulisivat ulkomaille lähetettyä työntekijää koskevat vakuutetun sairausvakuutusmaksun määräämiseksi tarpeelliset tiedot. Perusteluissa on todettu, että vakuutetun sairausvakuutusmaksun määräämisen perusteena on työeläkelakien mukainen vakuutuspalkka silloin, kun se on vahvistettu. Vakuutuspalkka on sairausvakuutusmaksun perusteena kuitenkin vain silloin, kun vakuutuspalkka on määritelty *ja ulkomaantyötuloon soveltuu verotuksessa tuloverolain 77 §:n tarkoittama 6 kuukauden sääntö*. Jos 6 kuukauden sääntö ei sovellu, on sairausvakuutusmaksun perusteena työntekijän ennakonpidätyksen alainen palkka, ei siis vakuutuspalkka, vaikka vakuutuspalkka onkin tällöin eläke-vakuutusmaksujen perusteena. Näin ollen ulkomaille lähetettävän työntekijän osalta sairausvakuutusmaksun määräämiseksi tarpeellinen tieto on usein sama kuin 1 kohdassa tarkoitettu ennakonpidätyksen alainen palkka.

Ei aihetta muutoksiin, kyse vain perusteluista.

Lain 7 §, täydentävät tiedot. Kyse on *tiedoista, jotka on toimitettava tietojen käyttäjälle tämän pyynnöstä. Tämä tulisi käydä ilmi myös pykälästä* esimerkiksi seuraavasti. "…jotka suorituksen maksaja on muun lain nojalla velvollinen antamaan tiedon käyttäjälle *tämän pyynnöstä*, ja jotka…".

Ei aihetta muutoksiin. Ko. muotoilu on ollut esillä valmistelussa, mutta on todettiin, että on myös sellaisia 7 §:ssä tarkoitettuja tietoja koskevia tiedonantovelvollisuutta koskevia säännöksiä, jotka eivät täyttäisi ”pyynnöstä” –vaatimusta.

Pelkästään viranomaisen yleistä oikeutta saada "tarpeellisia tietoja", ei voitane pitää riittävänä. Tältä osin lainsäädännön tekninen toteuttamistapa ei ole onnistunut ja säädös kaipaa tarkentamista.

Ei aihetta muutoksiin.

Lain 12 §, tietojen antamisaika. Lainkohtaan tulee lisätä myös säännös siltä varalta, että suorituksen maksajalla ei ole saatavilla ilmoitettavaksi vaadittuja tietoja. Tällöin maksaja tulee vapauttaa tietojen antamisesta. Tällainen voi tilanne olla esimerkiksi ulkomaantyöskentelyyn liittyvien niin sanottujen tarkkailutietojen antamisen osalta (6 § 2 momentin 19 kohdan mukaiset tiedot). Työnantajalla ei esimerkiksi ole aina tietoa työntekijän Suomessa oleskelusta, ellei tämä sitä työnantajalle ilmoita.

Ei aihetta muutoksiin. Työnantaja ei tietenkään voi ilmoittaa tietoa, mitä sillä ei ole. Laiminlyöntitilanteissa olisi liian helppo esittää väite ”tietoa ei ole”, jos ehdotetun kaltainen säännös sisältyisi lakiin.

Lain 23 ja 24 §, myöhästymismaksu. Lähtökohtana tulisi olla, että tulorekisterilain mukaisen ilmoittamisvelvollisuuden täyttämisen myöhästyminen ja laiminlyönti olisivat sanktioitu tulorekisterilaissa. Tämä olisi tietojen ilmoittajien, tietojen käyttäjien ja lainsäädännön toimivuuden näkökulmasta paras ratkaisu. Näissäkin tilanteissa maksujen maksamatta jättämisestä seuraavat sanktiot jäisivät voimaan nykyisellään. Kyse olisi siten vain tulorekisteriin ilmoittamiseen liittyvän sanktioinnin yhtenäistämisestä tulorekisterilaissa.

> **Ei aihetta muutoksiin.** Jättäessään tulorekisteri-ilmoituksen antamatta tai antaessaan ilmoituksen väärän sisältöisenä, ilmoitusvelvollinen laiminlyö tulorekisteri-ilmoituksen antamisen lisäksi myös erillisen tiedon käyttäjään kohdistuvan ilmoittamisvelvollisuuden. Tiedon käyttäjällä voi laiminlyönnin johdosta olla oikeus määrätä vero tai maksu viranomaisaloitteisesti ja määrätä ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnistä seuraamusmaksu. Tulorekisteri-ilmoituksen antamatta jättämiseen ja ilmoituksen sisältövirheisiin liittyvän seuraamusmaksun määrääminen liittyy siten kiinteästi laiminlyönnin johdosta määrättävän veron tai maksun määräämiseen ja edellyttää laiminlyönnin perusteella määrättävien verojen tai maksujen määrään ja laiminlyönnin vakavuuden arviointiin liittyvää asiantuntemusta. Toimivalta ja asiantuntemus veron tai maksun määräämiseen tulorekisteri-ilmoituksen sisältövirheiden tai ilmoituksen antamatta jättämisen perusteella olisi jatkossakin kullakin tiedon käyttäjällä. Tämän vuoksi myös toimivalta seuraamusmaksun määräämiseen on tarkoituksenmukaista olla tulorekisteriyksikön sijaan tiedon käyttäjällä, jolla on myös seuraamusmaksun määräämisen ja laiminlyönnin vakavuuden arvioinnin edellyttämä asiantuntemus

Eläkesäätiöyhdistys

Tulorekisteriyksikölle tulisi antaa oikeus harkintansa perusteella hakemuksesta luovuttaa ammatillisia lisäeläkkeitä myöntäville eläkesäätiöille ja eläkekassoille eläkkeiden myöntämiseen tarvittavia tietoja. Ammatillinen lisäeläke joudutaan aina yhteensovittamaan lakisääteisen eläkkeen kanssa.

Eläkesäätiöt ja eläkekassat saavat nykyisin toiminnassaan tarvitsemia tietoja lakisääteistä työeläketurvaa harjoittavilta eläkelaitoksilta, Eläketurvakeskukselta ja työnantajilta.

> **Ei aihetta muutoksiin**. Tietojen luovuttamisessa käyttäjätahoille on oltava se lähtökohta, että tietoja voidaan luovuttaa vain, jos käyttäjällä on muuhun lakiin perustuva oikeus saada ko. tietoja maksajalta tai toiselta tiedon käyttäjältä *salassapitoa koskevien säännösten estämättä*. Tietojen luovuttamiseen vapaaehtoisten lisäeläkkeiden myöntämiseen tai maksamiseen ei ole tällaista normiperustaa. Lisäksi, tietoja luovutetaan käytettäväksi 13 §:ssä tarkoitetuille käyttäjille näiden lakisääteisten tehtävien suorittamiseen, jollaisesta vapaaehtoisissa lisäeläkkeissä ei ole kyse.

Kunnallinen työmarkkinalaitos

Lain 6 ja 7 §. Ammattinimikkeen tulisi olla pakollinen tieto. Tämä edistäisi tulorekisterin tietojen käyttöä mm. Tilastokeskuksen palkkatilastointitarpeisiin.

> **Ei aihetta muutoksiin.** Mahdollisuus tallettaa ammattinimike 7 §:n täydentävänä tietona (ks. VM:n puoltama muutos Suomen Kuntaliiton lausunnon johdosta edellä) vaikuttaisi täysin täyttävän Kunnallisen työmarkkinalaitoksen ehdotuksen taustalla olevan tarpeen. Ammattinimikkeen säätäminen pakolliseksi tiedoksi lisäisi yksityisen sektorin hallinnollista taakkaa.

Lain 13 §, tiedon käyttäjät. Käyttäjäluetteloon tulisi lisätä Kunnallinen työmarkkinalaitos, jolla on kunnallisesta työmarkkinalaitoksesta annetun lain nojalla oikeus saada kuntien ja kuntayhtymien viranomaisille ilmoittamia tietoja salassapitosäännösten ym. estämättä.

> **Ei aihetta muutoksiin.** Uusien käyttäjätahojen mukaanotto ei ole käytännössä mahdollista vuoden 2019 tai 2020 käyttöönottojen yhteydessä. Arvioitaessa myöhemmin perusteita lisätä uusia käyttäjätahoja on otettava huomioon mm. se, että esityksessä voidaan katsoa eräiltä osin poiketun tietosuoja-asetuksen määräyksistä, asetuksen suoman liikkumavaran puitteissa, jäsenvaltion *tärkeän yleisellä edun* perusteella. On verrattain epäselvää, onko tällaista perustetta olemassa työmarkkinalaitoksen osalta. Tietoja käyttötarkoitus olisi lähinnä kuntatyönantajien edunvalvonta työmarkkina-asioissa. Ratkaisu myös suosisi yhtä työmarkkinajärjestöä, jonka osalta edunvalvonta tosin on säädetty lakisääteiseksi tehtäväksi.

Yhteistyöryhmässä tulisi olla edustettuina myös julkinen sektori ainakin suoritusten maksajien osalta. Perusteluissa suorituksen maksajien edustajina mainitaan mm. EK, Taloushallintoliitto ja Suomen Yrittäjät.

> **Ei aihetta muutoksiin**. Työmarkkinalaitoksen mainitsemilla tahoilla ei olisi lakisääteistä edustusta. Yhteistyöryhmän jäseniä nimettäessä harkitaan, mitkä tahot tulevat ryhmään.

Maa- ja metsätalousministeriö

23 ja 23 §, myöhästymismaksu. Valtiokonttori määrää ne viraston ja laitoksen palkanlaskentaa koskevat tehtävät, jotka hoidetaan keskitetysti ja joista vastaa keskitettyjä taloushallintotehtäviä hoitava virasto tai laitos. Tehtävät on määrätty keskitettäviksi Palkeisiin. On ongelmallista, jos myöhästymismaksu kohdistettaisiin virastoon tai laitokseen, jos myöhästyminen johtuu Palkeista johtuvasta syystä. Työnantajavirasto vastaa palkanlaskentaa koskevien tietojen toimittamisesta, mutta Palkeet vastaa Valtiokonttorin määräyksen perusteella - ainakin tällä hetkellä - vuosi-ilmoituksien laadinnasta ja toimittamisesta verohallinnolle. Vastuunjakoa ei voi jättää myöskään esimerkiksi palvelusopimuksen varaan. *Vastuut keskitettyjen palvelujen osalta tulee määritellä tulotietojärjestelmälaissa*, jollei katsottaisi tarkoituksenmukaiseksi, *ettei ehdotetussa laissa tarkoitettua myöhästymismaksua voisi määrätä valtion virastoille ja laitoksille*.

> **Ei aihetta muutoksiin.** Kysymys vastuusta työnantajan ja palkkahallinnon palveluntarjoajan välillä on yhteinen kaikille maksajaryhmille. Viranomaistahoja ei tule vapauttaa myöhästymismaksusta, ja oikea tapa järjestää palveluntarjoajan menettelystä työnantajalle aiheutuvien kustannusten korvaaminen työnantajalle on sopia asiasta palvelusopimuksessa. Tulorekisterilailla tätä ei tule eikä voida hoitaa: tulorekisterilailla ei voida puuttua sopimusvapauteen.

SAK, STTK ja AKAVA

Mikäli tiedon käyttäjät huomaavat toiminnassaan, että tulorekisteriin merkitty tieto on virheellinen tai puutteellinen, tulisi tiedon käyttäjien informoida suorituksen maksajia oikaisemaan tieto.

> **Ei aihetta muutoksiin.** Ei ole estettä sille, että käyttäjät vapaamuotoisesti informoisivat työantajia, mutta velvollisuudeksi sitä ei voida säätää. Jos puutteellisuus merkitsee ilmoittamisvelvollisuudessa olevaa virhettä, Vero [työeläkeala?] määrää seuraamuksen, jonka kautta tulee maksajan tietoon.

Sen lisäksi, että ihmisillä on kattava oikeus tarkastella omia tietojaan, tulisi olla mahdollista myös valtuuttaa muu mahdollinen taho tekemään samoin. Valtuutus tietojen käsittelyyn voisi mahdollistaa esimerkiksi henkilökohtaisen talouden seurantaan tarkoitettujen palveluiden käyttämisen tai helpottaa tulosidonnaisten maksujen, esimerkiksi ammattiyhdistysten jäsenmaksujen, laskuttamisen.

> **Ei aihetta muutoksiin**. Valtuutus –toimintoa ei ole mahdollista aikataulullisesti toteuttaa järjestelmään käyttöönottovaiheessa. Myöhemminkin valtuutusmahdollisuutta on syytä tarkoin harkita mm. tietosuojan kannalta (näin myös Kilpailu- ja kuluttajavirasto lausunnossaan) Tulotietoihin tulee kohdistumaan hyvin laaja kaupallinen mielenkiinto, eikä ole ilmiselvää, että rekisteröityjen edun mukaista olisi, että pääsy tulorekisteriin valtuutuksen perusteella avataan täysin rajoituksetta. Valtuutusmahdollisuuden käyttöönottoa arvioitaessa on myös arvioitava tarvetta tarkistaa ainakin tulorekisterin käyttötarkoitusta koskevaa säännöstä.

Suomen Kuntaliitto

Lain 7 §, täydentävät tiedot. Täydentävien tietojen ilmoittaminen tulisi säätää pakolliseksi, kun ilmoittajan työntekijämäärä ylittää 10 henkilöä.

> **Ei aihetta muutoksiin.** Vaivoin maksaja- ja käyttäjätahojen välillä saavutettua yhteisymmärrystä 6 §:ssä tarkoitettujen ”pakollisten” tietojen alasta ei ole syytä näin murentaa. Rajanvedon kytkeminen tiettyyn työntekijämäärään olisi hankalaa, eikä esim. 10 hengen määrään kytketyllä rajauksella voida uskottavasti kohdentaa kevennettyä menettelyä juuri yrityksiin, joille täydentävien tietojen ilmoittaminen on hankalaa**.**

Lain 19 §, yhteistyöryhmä. Ottaen huomioon kuntasektorin merkittävän roolin tietojen tuottajana sekä tietojen käyttäjänä, yhteistyöryhmän kokoonpanosta säädettäessä vähintään yhden jäsenistä tulee olla kuntasektorin nimeämä.

> **Ei aihetta muutoksiin.** Yhteistyöryhmän jäseniä (pj + enintään 12 muuta) nimettäessä harkitaan, mitkä muut kuin tahot kuin Verohallinnon, Kelan ja ETK:n nimeämät VM nimeää yhteistyöryhmään. Valtiovarainministeriön 19 §:ää koskeva muutosehdotus edellä poistaisi epäselvyyden siitä, voiko yhteistyöryhmässä olla useampi kuin yksi suoritusten maksajatahoa. Käyttäjätahoja edustavien määrää ei myöskään ole rajoitettu.

<u>Vakuutuskeskus</u>

Lain 13 §, tiedon käyttäjät ja käyttötarkoitukset. Pykälään tulisi lisätä säännös tietojen luovuttamisesta potilasvakuutuksia myöntäville vakuutusyhtiölle käytettäväksi potilasvakuutusmaksun määräämistä varten.

> **Ei aihetta muutoksiin**. Asianmukaiset tiedonsaantioikeutta koskevat säännökset puuttuvat (ks. kommentti Eläkesäätiöyhdistyksen kohdalla.)